DİN SOSYOLOJİSİ KOORDİNASYON TOPLANTISI

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Konu: NASIL BİR DİN SOSYOLOJİSİ?

-Teori, İçerik, Yöntem ve Paradigma Arayışları-

Amaç ve İçerik:

İlahiyat Fakülteleri Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü'nde faaliyet gösteren Din Sosyolojisi, 1980'lerin kitaplarında "genç" bir bilim dalı olarak kayda girerken, aradan geçen zamanda önemli gelişmeler kaydederek yetkinlik kazanmış ve kendi kendine yeterlilik dönemine girmiş bulunmaktadır. Bu durum din sosyolojisi bilim dalının tanım, içerik ve yönteminde belirli kurumsallaşmaların temin edildiği anlamına gelmektedir. Elbette belirtilen gelişme din sosyolojisi bilim dalı adına sevindiricidir.

Normal şartlarda sosyolojinin bir alt dalı olan din sosyolojisi, bilindiği üzere din ve toplum etkileşimi üzerine odaklanmaktadır. Bu yönüyle dışarıdan bakışlardan bir kısmı din sosyolojisinin etkisine çok küçük bir alan tanımaktadır. Halbuki başlangıcı, gelişimi, kaderi modernizmin Batı'da ortaya çıkışıyla koşut olan sosyoloji açısından "din" tartışmaları oldukça geniş bir yer tutmaktadır. Hatta modernite ve sosyal bilim tartışmalarında "din" unsuru dışarıda tutulduğunda meselenin ortodoksisi boşalmış olacaktır. Bu bağlamda din aslında sosyoloji açısından kendi özgül ağırlığının ötesinde bir etkiye sahiptir.

"Global bir dünyada yaşıyoruz" cümlesini sıklıkla duyarız. Globallik bugün insan ve toplum hayatında çoklu sorunlar ve tartışmalarla kendisini göstermektedir. Savaşlar, çatışmalar, göç, ekonomi, devlet, sekülerleşme gibi tüm dünyayı ilgilendiren başlıkların yanında yerel problemler de din sosyolojisinin ajandasında birikmektedir. Öte yandan "din" hakkında geçmişte verilmiş negatif yargılara rağmen diğer sorunlarla bağlantılı olarak hâlâ ajandanın ilk sırasında yer alması da söz konusudur. Üstelik bu problemler bugünün şartlarında bir derinlik kazanmıştır.

Sosyoloji, icadı, gelişimi, yöntemi itibarıyla modern zamanlarda Batı'da ve Batı koşullarında şekillenmiş bir bilim dalıdır. Din sosyolojisi de buna bağlı olarak bu niteliklerle tebellür etmiştir. Süreç içerisinde din sosyolojisi birçok açıdan değişimler yaşamış, yeni teoriler ortaya atılmıştır. Özellikle dünyanın bugün geldiği noktada sosyoloji ve din sosyolojisinin içerikleri itibarıyla sorun çözme kapasitesinde düşüşler gözlemlenmektedir. Bu

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

durum bir yandan din sosyolojisine yönelik paradigmal sorgulamaların yükselmesine diğer yandan eski içerik, yöntem ve teorilerinin yeniden gözden geçirilmesine neden olmuştur.

Biz özelde din sosyolojisindeki bu arayışların zemin bulduğu konjonktürü önemli görmekteyiz. Akademinin, düşünce hayatının, sosyal bilimlerin kimi zaman önemini azaltıcı çabalara rağmen arayışların paradigmal düzeyde sürdürülmesi bir gelecek projeksiyonuna olan ihtiyaca işaret etmektedir. Biz de bu düşünsel arka plandan hareket ederek 2027 yılı Din Sosyolojisi koordinasyon toplantısının **"Nasıl Bir Din Sosyolojisi?"** meselesi etrafında şekillenecek tartışmalara ayrılması gerektiğini düşündük. "Nasıl bir din sosyolojisi?" sorusunun din sosyolojisinde teori, içerik, yöntem ve paradigma arayışları çerçevesinde cevaplandırılmasını beklemekteyiz. Koordinasyon toplantısının iki gün sürecek sunum ve müzakereler şeklinde içeriklendirilmesi planlanmaktadır.

Toplantının Türü: İhtisas çalışma toplantısı şeklinde gerçekleştirilecektir. Duyuru ile birlikte konu çağrıya çıkacak, bildiri sunmak isteyen hocalarımız bildiri özetlerini gönderecekler, ardından programda yer alması belirlenen bildiriler toplantı günlerinde sunulacak ve tüm katılımcıların serbest müzakeresine bırakılacaktır.

Toplantı Tarihi: 17-18 Nisan 2027

Toplantının Yeri: İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Fatih/İSTANBUL

Bildiri Sunumu:

Konuyla ilgili bildiri sunmak isteyen hocalarımız en fazla 500 kelimelik bir bildiri özetini belirtilen e-posta adresine gönderecektir. Gönderilen bildiri özetleri komisyon tarafından değerlendirilerek kabul edilen bildiri sahiplerinden tam metin bildiri göndermeleri talep edilecektir. Bildiri özetlerinde bildiri başlığı, yazarın adı, unvanı, kurumu ve iletişim bilgileri ile 5-7 anahtar kelime yer almalıdır.

Toplantı Takvimi:

Bildiri özetlerinin gönderileceği son tarih: 30 Kasım 2026

Kabul edilen bildirilerin ilanı: 10 Aralık 2026

Tam metin bildirilerin gönderileceği son tarih: 31 Mart 2027

Toplantı Tarihi: 17-18 Nisan 2027

Toplantı E-Mail Hesabı:

dinsos.koordinasyon2027@istanbul.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Toplantıya Katılım: Din Sosyolojisi koordinasyon toplantısına katılım ve bildiri sunumları ücretsizdir. Herhangi bir katılım ücreti talep edilmeyecektir. Katılımcıların yol ve konaklama giderleri kendilerine aittir. Katılımcıların iki gün boyunca yemek ve ikramları tarafımızca karşılanacaktır.

Düzenleme Kurulu:

Prof. Dr. Mustafa TEKİN (Başkan)

Prof. Dr. Birsen Banu OKUTAN

Doç. Dr. Fatih VAROL

Dr. Öğr. Üyesi Merve Betül ÜÇER

Arş. Gör. Feyza Nur KALECİ

Arş. Gör. Kerem Tarık ŞAHİNER

Arş. Gör. Abdullah AYAZ

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.